

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

08 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Gordilă Nicolae,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Tașco Vasile în numele părții vătămate Oanța Ion, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2017, în cauza penală privindu-l pe

Scurtu Lilian Xxxxx, xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță: 12.08.2015 – 25.11.2016;*
2. *instanța de apel: 26.12.2016 – 30.05.2017;*
3. *instanța de recurs: 11.09.2017 – 08.11.2017;*

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Botanica din 25 noiembrie 2016 Scurtu Lilian, cu aplicarea iederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal și în baza acestei Legi i-a fost aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activități, legate de administrarea bunurilor materiale pe un termen de 4 ani.

Potrivit art. 90 Cod penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei închisorii stabilite lui Scurtu Lilian, cu stabilirea termenului de probațiune de 3 ani.

Acțiunea civilă înaintată de către Oanța Ion a fost admisă parțial. S-a dispus încasarea la Scurtu Lilian în beneficiul lui Oanța Ion - 2500 de euro în valuta națională conform cursului oficial stabilit de Banca Națională a Moldovei la data executării sentinței cu titlu datoriei și 5000 de lei cu titlu prejudiciului moral.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Scurtu Lilian la data de 15.07.2010, cunoscând cu certitudine faptul că, n-a achitat costul integral al autobusuului de marca „Mercedes 412D”, cu n/î xxxxx, convenit cu proprietarul acestuia Onța Ion și că, acestuia îi mai datorează suma de 2500 euro din costul total al autobusuului, iar Onța Ion nu va semna documentele, ce ar permite înstrăinarea și documentarea autobusuului pe numele altor persoane până la achitarea integrală a costului mijlocului de transport, urmărind scopul de a înstrăina autobusul indicat, s-a prezentat la sediul secției de înmatriculare a transportului și examinare a conducătorilor auto a Î.S. „CRIS” Registru, cu sediul în mun. Chișinău, str. Salcîmilor 28, unde, în lipsa cărorva împuterniciri legale din partea lui Onța Ion a semnat contractul de cumpărare-vânzare a autobusuului de marca „Mercedes 12D”, cu n/î xxxxx, acesta trecând în proprietatea și posesia lui Petcu Svetlana, concomitent semnând și cererea privind scoaterea de la evidență a autobusuului sus-indicat din numele posesorului legal.

În temeiul documentelor semnate de către Scurtu Lilian, autobusul a fost înregistrat pe numele noului cumpărător - Petcu Svetlana, care a achitat contravaloarea deplină a untății de transport. Astfel, Onța Ion, fiind deposedat de dreptul legal de proprietate asupra autobusuului, și fiindu-i cauzat acestuia un prejudiciu material considerabil în sumă de 2500 euro, echivalentul a 40 214,75 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul părții vătămate, Vasile Tașco, prin care a solicitat casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Botanica din 25 noiembrie 2016, cu încasarea de la Scurtu Lilian în folosul lui Onța Ion a prejudiciului material în mărime de 5523,12 euro (2500 euro datoria și 3023,12 euro dobânda de întârziere), precum și a prejudiciului moral în mărime de 7000 lei.

În motivarea cererii de apel, avocatul apelant a invocat următoarele:

- în toamna anului 2008 Scurtu Lilian prin acțiunile sale criminale a cauzat reclamantului un prejudiciu de 2500 euro. La nenumăratele solicitări ale reclamantului de ai restitui suma ultimul refuză să achite suma dată, astfel fiind nevoit de a înainta prezenta cerere și a solicita încasarea prejudiciului în mărime de 2500 euro și a dobânzii de întârziere în mărime de 3023,12 euro, în total suma de 5523,12 euro. Până la moment, pârâtul refuză să achite prejudiciul material astfel fiind nevoit să înaintez prezenta cerere de chemare în judecată cu privire la încasarea prejudiciului material și moral.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2017 a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de către avocatul Tașco Vasile în numele

părții vătămate Onța Ion, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței, prima instanță a făcut o minuțioasă analiză a tuturor probelor, le-a dat o apreciere cuvenită, ce dovedesc vinovăția inculpatului, iar acțiunile acestuia corect au fost încadrate de către instanța de judecată în baza art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Actele și lucrările dosarului atestă faptul că, partea vătămată Onța Ion în instanța de fond s-a constituit ca și parte civilă, formulând în acest sens acțiune civilă în procesul penal, solicitând încasarea din contul lui Scurtu Lilian a prejudiciului material în mărime de 4968,39 euro care se formează din 2500 euro datoria și 2468,39 euro dobânda de întârziere a prejudiciului moral în mărime de 7000 lei. Ulterior în apel a solicitat încasarea prejudiciului material în mărime de 5523,12 euro care se formează din 2500 euro și 3023,12 dobânda de întârziere.

La adoptarea sentinței, instanța de fond a admis acțiunea civilă parțial, a încasat din contul lui Scurtu Lilian în folosul părții civile Onța Ion suma de 2500 euro în valută națională conform cursului oficial stabilit de Banca Națională a Moldovei cu titlu de prejudiciu material și suma de 5 000,00 lei cu titlu de daună morală, în rest acțiunea civilă a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

În acest sens, prima instanță a statuat că ținând cont de consecințele survenite pentru Onța Ion în urma delapidării averii străine din partea inculpatului Scurtu Lilian, suma de 7000,00 lei pretinsă de aceasta drept despăgubire morală a apreciat-o ca fiind exagerată. Corespunzător caracterului și gravitatea suferințelor fizice și psihice a lui Onța Ion, instanța de fond a determinat prejudiciul moral în sumă de 5000,00 lei, nefiind probat suficient quantumul neadmis al pretenției înaintate din acțiune.

Astfel, instanța de apel a considerat că suma de 5 000 lei este proporțională cu suferințele psihice cauzate de inculpatul Scurtu Lilian părții vătămate Onța Ion.

Ceea ce ține de solicitarea părții vătămate cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, instanța de apel a menționat că la materialele cauzei nu sunt careva probe ce ar face dovada calculelor efectuate de partea vătămată privind quantumul dobânzii ce urmează a fi încasată din contul inculpatului.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de avocatul Tașco Vasile în numele părții vătămate Onța Ion, prin care solicită casarea deciziei instanței de apel, cu încasarea de la Scurtu Lilian în folosul lui Onța Ion a prejudiciului material în mărime de 5523,12 euro (2500 euro datoria și 3023,12 euro dobânda de întârziere), precum și a prejudiciului moral în mărime de 7000 lei, invocând argumente similare

celor invocate în cererea de apel (f.d. 1-2 vol. II).

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de apel, în baza temeiurilor expres prevăzute de acest articol.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursurilor ordinare în cazul în care se constată că argumentele recurenților nu se încadrează în cele prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală. Or, respectarea temeiurilor de declarare a recursului reprezintă una dintre premisele admisibilității acestuia.

Prin urmare, recurentul trebuie să indice ce fel de încălcări au fost comise, în ce constau aceste încălcări, din care circumstanțe concrete ele rezultă. Adică, cererea de recurs trebuie să cuprindă o critică argumentată a părții de motivare a deciziei instanței de apel cu deducerea că această motivare nu justifică dispozitivul adoptat.

La caz, Colegiul penal constată că recurentul nu a respectat prevederile legale expuse supra, iar argumentele formulate de aceștia nu se încadrează în cele prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

Prin urmare, reieșind din alegerile expuse de partea vătămată în cererea de recurs, se conchide că aceasta critică soluția instanței de apel nefiind de acord cu modul de soluționare a acțiunii civile și pledează pentru dispunerea încasării de la inculpat în beneficiul său a sumelor de: 3023,12 euro – dobânda de întârziere și 7000 lei – pentru recuperarea prejudiciului moral suportat.

Din materialele cauzei se atestă, că în cadrul acestei cauze penale partea vătămată, Oanța Ion a înaintat acțiune civilă, în temeiul art. 219 Cod de procedură penală, solicitând inclusiv și încasarea prejudiciului moral în mărime de 7 000 lei și a dobânzii de întârziere în mărime de 3023,12 euro.

Opozant celor invocate de către recurent, Colegiul penal subsidiar notează, că în temeiul art. 1423 alin. (1) Cod civil, coroborat cu art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanță în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al făptuitorului prejudiciului și de măsura în care compensarea poate aduce satisfacere persoanei vătămate. Ținând cont de aceste

împrejurări, se urmărește scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei. Astfel, instanța de recurs menționează că despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daunele materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

Așadar, instanța de recurs consideră că, instanțele de fond au efectuat o evaluare obiectivă a prejudiciului moral, în raport cu cele săvârșite de inculpat.

În partea încasării dobânzii de întârziere, Colegiul penal se raliază la concluziile instanței de apel, pe care le consideră corecte.

În susținerea acestui fapt, contrar argumentelor recurentului, Colegiul penal constată că instanța de apel nu a negat *existența unui calcul al dobânzii de întârziere, solicitată de a fi încasată de la inculpat*, ci a opinat asupra lipsei dovezii certe că această dobândă urmează a fi încasată. În acest context, Colegiul penal constată că calculul efectuat (f.d. 228-229, vol. I) nu servește drept o probă valabilă în susținerea necesității încasării dobânzii, din multiple considerente: 1) calculul este efectuat în lei, iar dobânda este solicitată în același quantum, dar în valută străină, ceea ce impune o incertitudine asupra solicitării; 2) recurentul nu a motivat de ce anume calculul dobânzii de întârziere începe de la 02.01.2009; 3) recurentul nu a are dovada certificării rezultatelor din calculul efectuat, deoarece: a) calculul nu parvine de la o persoană specializată în efectuarea unor astfel de operațiuni, or calculul nu este semnat/ștampilat; b) recurentul nu a făcut dovada că rata dobânzii, stabilită de către BNM și enunțată în calcul, care este necesară pentru calcularea dobânzii, era existentă anume în valoarea indicată în perioada de efectuare a calculului.

Din considerentele enunțate, Colegiul penal apreciază corectitudinea concluziilor instanței de apel în partea respectivă, prin care s-a constatat lipsa probelor ce ar impune necesitatea încasării dobânzii de întârziere din contul inculpatului.

Având în vedere cele menționate mai sus, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, la caz, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Tașco Vasile în numele părții vătămate Onța Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2017, în cauza penală în privința lui **Scurtu Lilian Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de **06 decembrie 2017**.

Președinte:

Gordilă Nicolae

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana